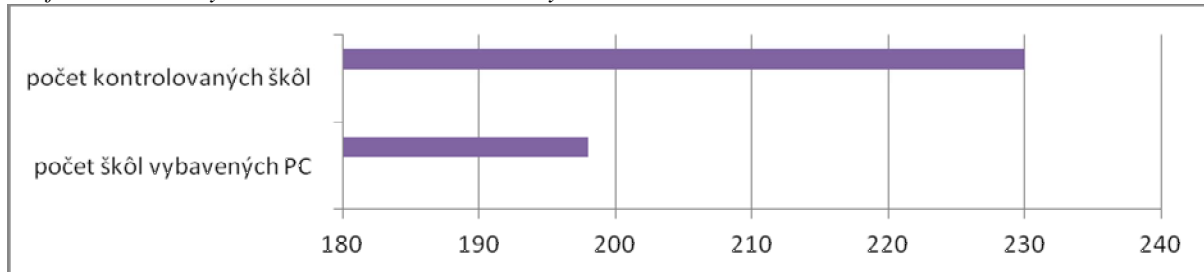

**Správa o rozvíjaní informačných kompetencií vo výchove a vzdelávaní
v materských školách v školskom roku 2009/2010 v SR**

Súčasťou výkonu komplexnej inšpekcie v materských školách (MŠ) bolo cieleň sledovanie rozvíjania informačných kompetencií (IK) detí. Úloha sa plnila v **230** MŠ (čo je **8 %** z celkového počtu MŠ v SR), z toho bolo **221** štátnych, **5** cirkevných a **4** súkromné. S vyučovacím jazykom slovenským (VJS) bolo **207**, s vyučovacím jazykom maďarským (VJM) **14** a s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským (VJS/VJM) **9** škôl. Zdrojom informácií k vyhodnoteniu úrovne rozvíjania IK detí boli dotazníky zadávané riaditeľom škôl, rozhovory s pedagogickými zamestnancami a výsledky z **578** hospitácií.

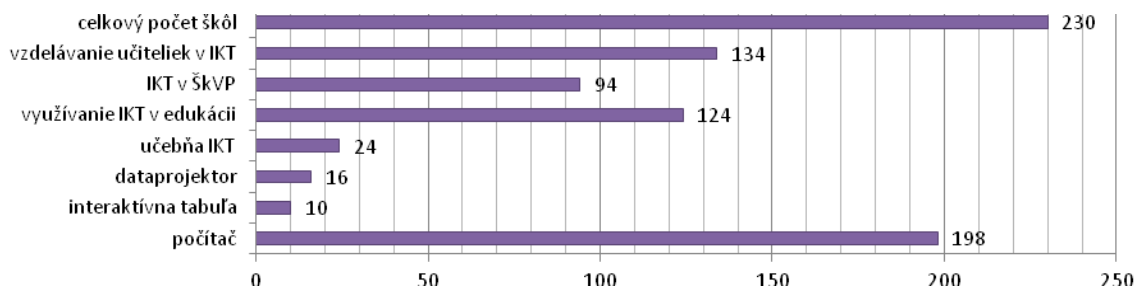
Na administratívne účely, získavanie informácií, aktualizovanie webovej stránky, tvorbu školského časopisu, na komunikovanie so zriaďovateľom a rôznymi inštitúciami využívali pedagogickí zamestnanci osobný počítač (PC) v 198 (86,08 %) a prístup na internet v 125 MŠ (54,34 %). Vybavenie škôl PC v kontrolovaných MŠ v SR počas výkonu KI znázorňuje graf č. 1.

Graf č. 1 Vybavenie škôl PC v kontrolovaných MŠ v SR

Zo všetkých kontrolovaných škôl malo interaktívnu tabuľu 4,34 % a dataprojektor 6,95 %. Riaditelia 53,91 % MŠ konštatovali, že učitelia zväčša využívali informačné a komunikačné technológie (IKT) v hrách a hrových činnostiach a edukačných aktivitách. Gramotnosť detí v uvedenej oblasti rozvíjalo aktivitami v počítačových učebniach 10,43 % MŠ. Učitelia (58,26 %) absolvovali a boli prihlásení na rôzne formy vzdelávania v uvedenej oblasti. Ciele zamerané na využívanie IKT malo rozpracované v školskom vzdelávacom programe 47,00 % MŠ. Informácie o zdrojoch rozvíjania IK detí a využívaní IKT vo VVČ, získané z dotazníka zadávaného riaditeľom, znázorňuje graf č. 2.

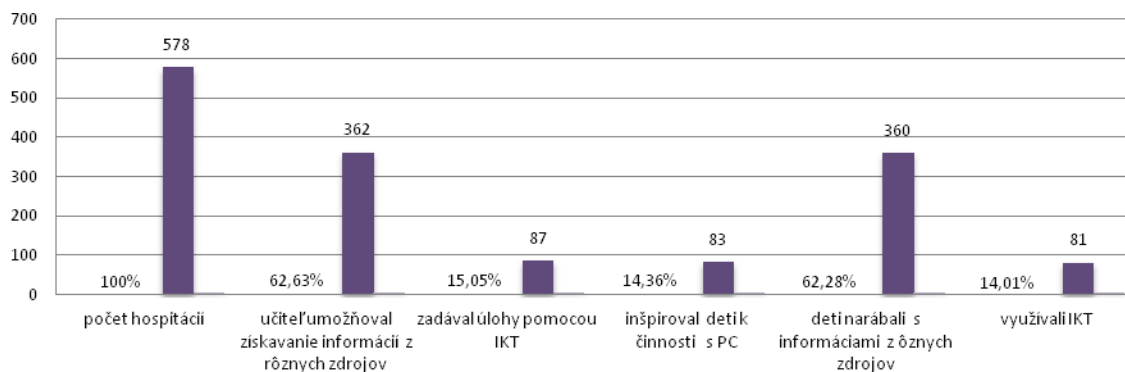
Graf č. 2 Zdroje rozvíjania IK detí a využívanie IKT vo VVČ

Školy boli postupne vybavené digitálnymi technológiami prostredníctvom Národného projektu Vzdelávanie pedagogických zamestnancov MŠ ako súčasť reformy vzdelávania. Dopadom chýbajúcej odbornej inštrukcie a praktickej prípravy učiteľov bolo ich sporadické využívanie (19,55 %) vo výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ). Ojedinele motivovali deti k činnostiam a podporovali uplatňovanie ich skúsenosti s PC (14,36 %), ktoré nadobudli

väčšinou v domäcom prostredí. Deti vedeli vypnúť a zapnúť počítačovú jednotku, primerane manuálne ovládali myš, otvárali a zatvárali aplikácie, orientovali sa na klávesnici a ploche monitora. Zväčša v hrách a hrových činnostiach individuálne a vo dvojiciach zvládali postupy a riešenia edukačných programov zameraných na rozvíjanie priestorovej predstavivosti, postrehu a matematického myslenia. Reagovali na pokyny z reproduktorov, niektoré vedeli prečítať jednoduchý sprievodný text. Vyskytli sa aj negatívne postoje rodičov k aktivitám detí s PC. Zlepšenie si vyžaduje dodržiavanie pravidiel a zásad ochrany zdravia detí. Nevhodné sedenie a nedodržanie vzdialenosti očí od monitora neprispievalo k správne držaniu tela a skvalitňovaniu koordinácie zraku a ruky. Neprimerane dlhé zotrvávanie pri PC obmedzovalo striedanie sa detí a ich hrové činnosti. Interaktívnu tabuľu využilo päť učiteľov a dvaja vyhľadávali s deťmi informácie na internete. Učítelia umožňovali (62,63 %) deťom vyhľadávať informácie v detských knihách a časopisoch, encyklopédiách, atlasoch. Deti vedeli nadobudnuté informácie a skúsenosti prezentovať v rozhovoroch, praktických činnostiach, vytváraním pojmových máp, interpretovaním vlastných myšlienok a prostriedkov umenia a pohybu. Zlepšenie si vyžaduje získavanie a porovnávanie informácií pokusmi a experimentovaním. Hospitačné zistenia ŠI o rozvíjaní IK detí vo VVČ znázorňuje graf č. 3.

Graf č. 3 Rozvíjanie IK detí vo VVČ

Záver

Je možné konštatovať, že MŠ majú výrazne lepšie materiálne technické vybavenie v porovnaní s predchádzajúcim školským rokom, digitálne technológie získali prostredníctvom národného projektu. Niektoré mali rozvíjanie gramotnosti detí v uvedenej oblasti rozpracované v školskom vzdelávacom programe. Porovnateľné boli zistenia týkajúce sa zdrojov rozvíjania informačných kompetencií detí a využívania IKT vo VVČ. Napriek 10 % nárastu činností zameraných na získavanie informácií z rôznych zdrojov a využívanie PC, bolo rozvíjanie informačných kompetencií detí (44,02 %) slabou stránkou vyučovania učiteľov a vyžaduje si zlepšenie.

Odporúčania a podnety

Riaditeľom škôl

- venovať zvýšenú pozornosť pri práci s digitálnymi technológiami pravidlám a zásadám ochrany zdravia detí